



# El poeta Auden i el novel·lista Orwell

**Magnífic**, clar, digne de ser llegit, el nou llibre del professor Miquel Berga que ha escrit sobre Orwell i Auden, amb el contrast de dos universos mentals i dos vides distintes com a tema d'anàlisi assagística. La guerra civil és el punt de contrast més fort. L'any 1939 com a any axial del segle XX. Dos obres: *Spain*, d'Auden, que després no reeditarà més i *Homenatge a Catalunya*, d'Orwell són analitzades amb dades i precisió. Podem dir que Auden, després de la guerra civil, es replega en si mateix, viu a Nova York i torna a un cert catolicisme, com T.S. Elliot. La seua experiència de la guerra civil espanyola va ser curta; no va participar directament en els combats. Més aviat va seguir els es-lògans del partit comunista de llavors, cosa de la qual se'n penedirà més o menys explícitament.

Podem afirmar que Orwell s'aferma en l'experiència intensa de la censura i la propaganda del comunisme estalinista que va viure a Barcelona en els fets de maig de 1938 per escriure els seus grans llibres, els que tothom cita i coneix: *Rebel·lió a la granja* –on hi ha influència de la seua primera dona– i 1984, el seu llibre més llegit, una sort de distopia futurista. L'assaig de Berga sap mostrar amb lucidesa més els contextos morals i ideològic en què tots dos escriuen que no pas comentar les seues obres, en es-



↓  
**MIQUEL BERGA ANALITZA I COMPARA LES OBRES DELS BRITÀNICS AUDEN I ORWELL SOBRE LA GUERRA CIVIL ESPANYOLA**

pecial els comentaris de poesia, que són massa escolars.

Les seues biografies sexuals i sentimentals no tenen parangó en poetes catalans: encara no sabem re, sinó rumors, de les amants de Carles Riba o els desenganys amorosos de Salvador Espriu. Tampoc sé si tenim escriptors de l'alçada d'aquests dos gegants. En el context anglo-saxó les anades i tornades

d'Anglaterra cap a Nord-Amèrica donen un joc que entre els poetes catalans no trobem. A Auden, Nova York li va molt bé per a la seua llibertat sexual com a homosexual que vol viure una vida matrimonial amb la seua parella. Curiositats amables dels desenganys amorosos íntims.

És molt rara la claredat de visió i d'anàlisi del propi temps, des del mateix temps. Berga no se'n acaba de sortir amb el temps d'ara. Cal tenir molta sagacitat perquè comprendre què vivim ara. Orwell, que he rellegit, és molt vigorós i clar en el seu *Homenatge a Catalunya* de 1938. És molt comprensible que acabés escopint sang; ho dóna tot amb una capacitat d'observació que encara ara et fa quedar esbalaït. (La traducció catalana té els tics noucentistes del Ramon Folch i Camarasa, cosa que li atorga un singular

valor històric, de crítica severa de la república i del partit comunista de 1938.) L'anàlisi biogràfica il·lumina el llibre i el seu valor. L'assaig m'incita a la relectura d'Auden, que fins fa poc, amb la traducció de Marcel Riera no havia estat traduït extensament. L'estil del llibre i la seua forma em semblen modèlics d'una certa crítica literària que lliga literatura, vida i idees generals.